

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. III. In quibus causis seu casibus in specie concedatur restitutio in
integrum Minoribus, vel Ecclesiæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

§. III.

In quibus causis seu casibus in specie concedatur restitutio in integrum Minoribus, vel Ecclesiæ?

Confraternitatibus seu Congregationibus, quæ ad pietatem, & Religionis argumentum sunt institutæ; juxta *L. omnia 24. Cod. de Episcop. & Cleric.* Et potest etiam restitutionem in integrum petere Collegium Studiorum, non quidem tanquam Ecclesiæ, aut quod privilegii piarum causarum gaudeat, sed quia in eo plerumque solent esse multi natu minores. Et hoc quidem beneficium Restitutionis, quod Ecclesiis & talibus locis piis competit, pinquius est, quàm id, quod competit minoribus, cum hi beneficium hoc petere possint, intra quadriennium à finitis minorum annis, Ecclesiæ verò, quancumque læsa fuerit, beneficium hoc petere possit. Conceditur hoc privilegium restitutionis Rebus publicis, & Communitatibus, quæ bona communia habent, per Administratores curari solita; & si iusta causa subesse videatur, etiam majores, si graviter læsi sint, hoc beneficio nonnunquam uti possunt, illæ enim Communitates cum Administratorum curæ bona earum subsint, sicuti minorum bona curæ Curatoris, pariter etiam minorum privilegio quoad restitutionem in integrum gaudent; his verò majoribus restitutionis hoc privilegium se concessurum, si iusta causa videatur, promittit Prætor, uti videre est *L. 1. ff. Ex quibus causis major. Co.* ita tamen ut ad hanc restitutionem obtinendam non sufficiat, læsionem tantum fuisse probatam, sicuti sufficit ad restituendos minores, sed probari etiam debeat iusta causa.

IN genere quidem dici potest, concedi hoc beneficium his, quancumque graviter læsi sunt, in specie verò sunt in jure casus aliqui expressi, & Primò quidem, si læsa fuit Ecclesiæ vel minor in contractu venditionis quoad substantiam, quia non expediebat illis, contractum illum institui, quo in casu in totum rescinderetur contractus officio judicis, & dabitur actio læsi contra quemvis alienatæ rei possessorem juxta *L. in causa 13. §. Interdum ff. de minorib.* Si verò tantum læsio fuit facta quoad precium, contractus quidem non rescinderetur, justitia tamen pretii completi debet, prout sumitur ex *L. Sires 12. §. Mulier ff. de jure dot.* ut sic enim satis consulitur restituendorum commodo. Secundo restituuntur hi contra sententiam judicis, si hoc propter negligentiam Tutoris, Curatoris, aut Procuratoris, vel etiam Prælati seu Administratoris contra se lata sit (ut patet ex *L. Etiam in his 3. Cod. Si Tutor, &c. & ex c. Veniens 2. h. t.*) ita tamen ut petes Ecclesiæ optio sit, si per Prælati aut alterius Administratoris culpam læsa fuit, convenire ipsum Prælatum vel Administratorem, aut hæredes hujus ad compensationem damni, vel in integrum restitutionem petere. Tertiò conceditur restitutio in integrum Ecclesiæ, aut minori, si propter propriam negligentiam in judicio læsa sit, omitendo v. g. allegare, quæ ad causam obtinendam alleganda

ganda fuerunt, prout habetur in *L. Minor 36. ff. de Minorib. & in c. Auditus 3. h. t.* Imò contra sententiam etiam à Papa, aut alio supremo Principe latam, aut confirmatam conceditur restitutio in integrum. *c. Tum ex literis 5. h. t.* (non quidem ab inferiore, sed ab ipso supremo Principe concedendam) ita ut executio sententiæ per restitutionem in integrum regulariter & ordinariè suspendatur. *c. suscitata 6. h. t.* nisi contra petentem restitutionem adsit præsumptio, quòd maliciosè eam petat, ad impediendam executionem, & hæc adversus rem judicatam restitutio etiam majori conceditur, si justa causa probetur, prout sumitur ex *c. Ex literis 4. h. t.* negata tamen semel in judicio restitutio, quamvis Ecclesiæ aut minori facta sit, in alio judicio non conceditur, (cùm sententia lata transiverit in rem judicatam) præterquam ad instituendam appellationem, nisi novæ defensiones emergant, quæ novo indigent auxilio *c. final. h. t.*

§. IV.

Quà ratione Ecclesiis, vel minoribus læsis ob damnum illatum, aut lucrum cessans, succurratur per restitutionem in integrum, & an etiam minor vel Ecclesia adversus alium minorem aut Ecclesiam restituenda sit?

Minoribus & Ecclesiis subvenitur per beneficium restitutionis in integrum tam ratione damni illati, quam ratione lucri cessantis, si graviter læsa sint. *c. Constitutus 8. h. t.* saltem in hoc posteriore casu, si res adhuc integra sit. Sicuti autem minor contra minorem restituitur, ita Ecclesia contra aliam Ecclesiam,

nisi par utriusque esset causa, ita ut uterque agat de damno vitando, in tali enim casu privilegiatus contra æquè privilegiatum suo privilegio uti non potest, sed res decidenda est juxta jus commune. Si verò par non sit utriusque causa, sed una pars de damno vitando, altera de lucro acquirendo agit, potius succurri debet etiam per restitutionem in integrum illi parti, quæ de damno agit, quam quæ agit de lucro captando, quamvis utraque pars privilegiata sit.

§. V.

In quibus casibus restitutio in integrum minoribus non conceditur?

Plures enumerant jura. Et primus quidem est, si major factus expressè vel tacitè ratificavit id, quod in minore ætate gestum est. *L. 1. & 2. Cod. si major factus, &c.* quia in tali casu ratihabitio habetur tanquam renuntiatio privilegii minori competentis. Secundus est, si majorem dolosè simulavit minor, eo animo, ut ad contrahendum alterum inducat, cùm huic sua fraus prodesse non debeat. Tertius est, si veniam ætatis à Principe impetravit minor, & postmodum cum alio contrahat. *L. 1. Cod. de his, qui veniam ætatis, &c.* quia fictione juris majores hi reputantur, quibus restitutio non conceditur. Quartò non restituitur minor adversus calumniè fortuitum, qui cuilibet etiam majori, quamvis prudentissimè agat contingere possit. *L. Verum 11. Sciendum ff. de minor.* Cùm in tali casu non ob defectum ætatis, quæ meretur beneficium restitutionis, in ipso contractu læsus sit, sed ex alio casu postmodum fortuitò superveniente. Quintò: Non restituitur, si